

8. Савченко О.Я. Виховний потенціал початкової освіти: (посібник для вчителів і методистів початкового навчання/ О.Я. Савченко. К.: Богданова А.М., 2009. – 226 с.
9. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О.Сухомлинський/ / Вибрані твори: в 5-ти т. – Т.3. – К.: Радянська школа, 1977. – 670 с.

References

1. Bekh I.D., (2003). Vychovannia osobystosti [Education of the person], Kyiv: Lybid.
2. Bohdanovych M.V., Lyshenko H.P. Matematika: pidruchnyk dlia 4 klasu zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv [Mathematics: a textbook for the 4th form of general education] [online] Available: <http://pidruchnyk.com.ua/614-matematika-bogdanovich-lyshenko-4-klas-2015.html>
3. Volkova N.P., (2001). Pedahohika: posibnyk [Pedagogy: manual], Kyiv: Akademiia.
4. Makarenko A. S., (1954) Pedahohika individualnoi dii [Pedagogy of individual action. Pedagogy of individual action] Tvory: V 7 t., Kyiv, T 5.
5. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukrainini 2012–2021 roky [National Strategy for the Development of Education in Ukraine for 2012-2021] [online] Available: <http://www.mon.gov.ua/>
6. Tovkanets H.V., (2017). Osvitni determinant formuvannia ekonomichnoi kultury molodshoho shkoliara [Educational determinants of the formation of the economic culture of the junior schoolboy], Mukachevo: Vydavnychitsentr MDU.
7. Rotaienko S. M. Vychovannia dukhovnosti na urokakh matematyky [Education of spirituality at the lessons of mathematics], [online] Available: <http://findbetterresults.com>
8. Savchenko O.I., (2009). Vychovnyi potentsial pochatkovoї osvity: (posibnyk dlia vchyteliv i metodystiv pochatkovoho navchannia [Educational potential of elementary education: (manual for teachers and methodologists of elementary education)], Kyiv: Bohdanova A.M.
9. Sukhomlynskyi V. O., (1977). Sertse viddaiu ditiam [I give my heart to the children/ I give my heart to the children], Vybrani tvory: v 5-ty, T.3. – Kyiv: Radianska shkola.

В статті обґрунтовані особливості використання навчального матеріалу по математиці в початковій школі з метою реалізації завдань виховання молодшого школяра. Виявлені особливості формування якостей особистості молодших школярів на уроках математики: виховання високої культури математичного мислення, розвиток критичного мислення, націленість на оволодіння основними мислительними операціями, формування культури умовного праці; забезпечення формування у учнів моральних цінностей, уважливості та впевненості, виховання моральних почуттів, які виражають запити, оцінки, ставлення, націленість на духовне розвиток особистості, вироблення навичок та звичок морального поведіння; формування прагнення до чесності та відповідальної роботи, усвідомлення соціальної значимості праці як необхідного обов'язку та духовної потреби людини.

Ключевые слова: начальная школа, урок математики, воспитательная цель, формирование личности.

The peculiarities of the use of educational material on mathematics in elementary school with the purpose of realization of the tasks of upbringing of the junior pupil have been substantiated in the article. The educational possibilities of mathematics lessons have been analyzed, forming the interest of children in learning, promoting the formation of a value relation to oneself, to others, to situations, to cultivate a sense of kindness, to create tolerance, to be able to respect others; promotion of cooperation; education of respect and attention to their relatives, elders; formation of a sense of responsibility, demand, fineness, care, discipline, diligence, perseverance; respectful attitude to folk traditions; formation of understanding of beauty in nature, household objects, labor, human relationships, etc. The peculiarities of the formation of personal qualities of younger schoolchildren in mathematics classes have been revealed: the formation of a high culture of mathematical thinking, the development of critical thinking, the direction of mastering the basic thinking processes of the formation of a culture of mental labor; provision of formation of moral concepts, views and beliefs in students, education of moral feelings, expressing desire, evaluation, attitude, orientation of spiritual development of personality, development of skills and habits of moral behavior; formation of the desire to work conscientiously and responsibly, awareness of the social significance of labor as a necessary duty and spiritual needs of man; formation of a new type of ecological consciousness, awareness of life as the highest value, development of the ability to environmentally justifiable activity, based on the principle of reasonable self-restraint; the formation of analytical, independent, logical, systemic creative thinking, self-mastery of knowledge for solving new problems and current problems, the ability to model the methods of solving problems in a new way, the ability to predict the possible consequences of decisions, value attitude to the historical, spiritual, cultural achievements of the native land, etc. It has been concluded that educational work in mathematics classes in elementary school should be aimed at promoting the formation of the personality as a creator and designer of life, harmonization and humanization of relations between pupils and teachers, school and family.

Key words: elementary school, mathematics lesson, educational goal, personality formation.

УДК 372.881.116.12

DOI: 10.31339/2413-3329-2018-1(7)-163-166

Хома Ольга Михайлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Гучканюк Андріанна Миколаївна,
студент ОС «бакалавр»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачеве

НЕСТАНДАРТНИЙ УРОК В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ

Авторами розглядається проблема застосування нестандартних уроків у практиці роботи початкової школи. З'ясовано поняття «нестандартний урок», перелічено окремі види. Закцентовано увагу на сучасних підходах до навчання в початковій школі. Розмежовано поняття «інтегрований», «бінарний» урок; розглянуто ознаки інтегрованого уроку. Наведено приклади інтеграції на основі окремої теми. Вказано на ефективність застосування презентацій до різних тем з української мови в початковій школі.

Ключові слова: нестандартний урок, типи уроків, урок-подорож, інтегрований урок, бінарний урок, відеоурок.

Постановка проблеми. Розвиток сучасного суспільства підвищує вимоги до рівня освіти й виховання кожної людини. У цих умовах дедалі актуальніше стає формування у людей творчого потенціалу, активної життєвої позиції. Закон України «Про освіту» націлює на всебічний розвиток особистості, її соціалізацію, формування у процесі навчання ключових компетентностей. Окремі з них сформульовано таким чином: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми (Розділ 2, стаття 12, 2017) [1].

Завдання вчителя полягає в тому, щоб, вивчивши особливості дитини, орієнтуватися на загальні завдання формування особистості, які випливають із означеного Закону, Концепції Нової української школи та Державного стандарту початкової загальної освіти. Для реалізації цієї мети потрібно підвищити ефективність уроку, урізноманітнити його типи й структуру. В. Сухомлинський надавав пріоритетне значення нестандартним формам уроків. Педагог убачав у природі, навколишньому середовищі в поєднанні із словом життєдайне джерело формування гуманної особистості. «Ми йшли в природу – в ліс, в сад, на поле, луг, берег річки, – слово ставало в моїх руках знаряддям, за допомогою якого я відкривав дітям очі на багатство навколишнього світу» [6, с. 202]. Дослідження вченого щодо типів і структури уроку є актуальними сьогодні.

У Методичних рекомендаціях щодо викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році зазначається про доцільність і важливість застосування в початковій школі інтегрованих уроків, головна мета яких не виклад максимального об'єму інформації, а формування цілісної картини світу і підвищення загального інтересу учнів [4]. Концепція Нової української школи вимагає переглянути традиційні й запропонувати нестандартні типи уроків у початковій школі, зокрема інтегровані. Це і зумовило вибір нашого дослідження проблеми щодо застосування нестандартних уроків в початковій школі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі розвитку початкової освіти дослідженням цієї проблеми займається низка науковців (Вашуленко М., Лухтай Л., Митник О., Підласий І., Пометун О., Савченко О. та інші). Вони доходять думки, що у системі початкової освіти нестандартні уроки мають провідне місце, не залишаючи поза увагою традиційні. Відтак, Лухтай Л. [3] називає нестандартним такий урок, який не вкладається (повністю або частково) в межі виробленого дидактикою, на якому вчитель не дотримується чітких етапів навчального процесу, методів, традиційних видів роботи. Е. Печерська [8] бачить головну особливість нестандартного уроку у викладанні певного матеріалу у формі, пов'язаній з численними асоціаціями, різними емоціями, що допомагає створити позитивну мотивацію навчальної діяльності.

Щодо видів нестандартних уроків, то їх поділяють на: уроки-прес-конференції, уроки-аукціони, уроки-ділові ігри, уроки-змагання, уроки типу КВК, уроки-консультації, комп'ютерні уроки, уроки-твори, театралізовані уроки, уроки взаємного навчання учнів, уроки творчості, уроки-подорожі, уроки-конкурси, уроки-фантазії, уроки-екскурсії, інтегровані уроки тощо. О. Савченко [5],

досліджуючи типи уроків літературного читання, запропонувала такі: уроки-сходінки до монографічного вивчення творчості письменника, уроки-інсценізації, уроки-мандрівки та інші, що є засобом підвищення пізнавальної активності молодших школярів.

Низка дослідників (Вашуленко О., Лапшина І., Пономарьова К.) акцентують увагу на інноваційних методах навчання, що посилять мотиваційну сторону уроку. Відтак, І. Лапшина пропонує низку завдань для засвоєння фонетичних понять в початковій школі. «Нова українська школа – це насамперед новий підхід до організації освітньої діяльності учнів. Зокрема, у навчальний процес нині широко впроваджують дослідження та проекти» [2, с. 13].

Отже, сьогодні має місце дискусія щодо визначення сутності нестандартних уроків та упровадження нових методів, форм навчання й виховання учнів.

Мета статті: з'ясувати сутність нестандартних уроків у початковій школі, визначити особливості окремих із них. Методами наукового дослідження стали: спостереження, опитування вчителів, вивчення педагогічного досвіду у процесі проходження педагогічної практики в початковій школі.

Результати дослідження. Бесіда з учителями початкової школи показала, що більше сорока відсотків уроків займають саме нестандартні, серед яких: уроки-подорожі, відеоуроки, інтегровані та бінарні й інші. У практиці роботи початкової школи застосовуються уроки комунікативної спрямованості: (уроки-усні журнали, уроки-діалоги, уроки-роздуми, уроки-диспути на основі прочитаного тексту, уроки-прес-конференції, уроки-сходінки). Вони передбачають використання максимально різноманітних мовних засобів, самостійне опрацювання матеріалу, підготовку доповідей, виступи перед аудиторією, обговорення, доповнення до художнього тексту; сприяють розвитку комунікативних умінь, навичок самостійної роботи, перетворює малоцікаве навчання в творче.

Спостереження та проведення уроків в 1-4 класах показало, що для нестандартних уроків характерною є інформаційно-пізнавальна система навчання – пошук нових видів і форм роботи, розкриття внутрішньої сутності явищ через дискусію, самонавчання. Вчитель організовує діяльність класу так, щоб учні в міру можливості працювали самостійно, а він керував цією діяльністю, забезпечуючи її необхідними дидактичними матеріалами. Порівняно із звичайним, нестандартний урок стимулює пізнавальну самостійність, творчу активність та ініціативу школярів. Навчання на ньому спрямоване на підвищення їхніх знань, формування предметних і ключових компетентностей, потрібних у житті навичок і вмінь.

Нестандартні уроки позитивно впливають на навчально-виховний процес, на кожного учня зокрема. Після проведеного нами уроку-подорожі до Країни Звуків і букв (2 клас) провели опитування учнів, чим запам'ятовують їм цей урок. Більшість із них (біля 80%) зазначило, що урок цікавий, так як вони подорожували до станції Голосних звуків, до станції Приголосних на основі казки, відеофільму, власного спостереження за вимовою звуків, самостійної пошукової роботи. Структура цього уроку була такою: актуалізація знань учнів, повідомлення теми й завдань уроку; пояснення і закріплення нового матеріалу через мандрівки до різних ігрових станцій, підсумки.

Проте при використанні нестандартних уроків потрібно бути дуже обережним, щоб дітей не перевантажити незвичайністю та різними видами діяльності.

Сьогодні Концепцією Нової української школи пропонується проведення бінарних та інтегрованих уроків. Ми зацентрували увагу на їх специфіці. З'ясовано, що бінарними називаємо заняття, на яких матеріал теми уроку подається блоками різних предметів. При цьому такий нестандартний урок готують учителі початкової школи і предметники, кожний із яких проводить етап (блок) уроку стосовно того предмета, який викладає. У початковій школі, до прикладу, можуть проводитися бінарні уроки у поєднанні уроків літературного читання (української мови) і

фізичної культури, які готують вчителі-класоводи і вчителі фізичної культури. Проведенню таких занять передують наступні етапи підготовки:

Перший етап. Учителі визначають тему, завдання уроку, спільні для обох предметів та специфічні для кожного. Проведення уроку доцільне лише за умови наявності спільної мети. Залежно від теми, мети та завдань уроку визначається його тип.

Другий етап. Це спільна робота вчителів з обраних предметів. Під час цього етапу:

- вивчаються програмові вимоги; розробляється план уроку;
- ведеться підготовка фактичного і дидактичного матеріалу, презентацій;
- обирається найбільш ефективне поєднання методів і прийомів навчання;
- визначається система тренувальних вправ.

Аналіз Модельної програми для першого класу та чинних програм для 2-4 засвідчує про широке застосування інтегрованих уроків. Їх слід відрізнити від уроків із міжпредметними зв'язками та бінарних. Нами з'ясовано ознаки інтегрованого уроку [4, с.2]:

- нетрадиційна структура, що вирізняється чіткістю, компактністю (за блоками, які відповідають двом-трьом різним навчальним предметам, матеріал з яких інтегрується), а також оригінальністю мотиваційних та рефлексивних аспектів;
- логічний взаємозв'язок навчального матеріалу кількох навчальних предметів;
- підпорядкованість викладання навчального матеріалу різних навчальних предметів єдиній меті уроку;
- інформативна ємність уроку;
- вибір певного місця проведення та його оформлення;
- урізноманітнення засобів навчання;
- раціональне поєднання різних видів діяльності учнів із різними способами навчальної взаємодії;
- висока активність учнів та чітке визначення їхнього навантаження; підвищений емоційний вплив на учнів.

Найбільш відповідальним етапом підготовки інтегрованого заняття, на нашу думку, є визначення завдань уроку. З огляду на це, справедливим буде виділення навчальної, розвивальної та виховної мети окремо для кожного з предметів, що інтегруються і сформульовані завдання. Наприклад, до теми «Звертання» (Українська мова, літературне читання, 3 клас) пропонуємо такі завдання уроку: навчити учнів уживати звертання, виокремлювати у реченні, вміти їх інтонувати на основі художнього тексту; розвивати зв'язне мовлення учнів, розвивати діалогічне мовлення; виховувати любов до рідної мови, звертаючи увагу на її милозвучність і красу.

Як показує наше дослідження, сьогодні значна увага звертається на відеоурок, у нашому розумінні презентацій до різних тем. Використання відеофільму, презентацій допоможе розвитку різних сторін психічної діяльності учнів і, перш за все, уваги та пам'яті. Використання каналів надходження інформації (слухове, зорове, моторне сприйняття) позитивно впливає на міцність фіксації навчального матеріалу. Сьогодні мають місце технічні можливості для застосування таких уроків. Практика спостереження та проведення уроків у 2-4 класах показує, що відеоурок є одним із типів нетрадиційного уроку. Нами розроблено презентації з української мови на основі художнього тексту до тем: Будова тексту, Іменник як частина мови, Службові слова. Такий вид роботи активізує розумову і мовленнєву діяльність учнів, розвиває їх інтерес до вивчення мови й літературного читання, служить кращому засвоєнню матеріалу, що вивчається, а також поглиблює знання матеріалу, оскільки при цьому відбувається процес запам'ятовування.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Отже, нами розглянуто поняття «нестандартний урок» у сучасній дидактиці, перелічено їх типи. Визначено сучасні вимоги до навчання за Концепцією Нової української школи. Особливо увагу зацентовано на інтегрованих уроках, визначено їх ознаки. Розглянуто відмінності інтегрованих уроків від бінарних. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у визначенні специфіки проведення бінарних уроків.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». Прийнято Верховною Радою України 05.09.2017: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата опублікування: 28.09.2017)
2. Лапшина І. Досліджуємо звуки мови – і висновки робить готові І. Лапшина // Учитель початкової школи. – №1. – 2018. – С.13-15.
3. Лухтай Л.К. Нестандартний урок / Л.К. Лухтай // Початкова школа. – 2002. – № 3. – С. 31-32.
4. Методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/ 2018 навчальному році. –Учитель початкової школи. – 2017. –№9 (вкладка). – С.1-3.
5. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах: Посіб. для вчителя / О.Я. Савченко – К.: «Освіта», 2007. – 334 с.
6. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський. Вибрані твори. В 5-ти т., Т.3. – К.: Рад. школа, 1977. – 670 с.
7. Печерська Е. Уроки різні та незвичайні / Е. Печерська // Рідна школа. – 1999. – № 4. – С. 62-65.

References

1. Zakon Ukrainy 2017, «Pro osvitu». [About education] Prince Verkhovnoi Radoiu Ukrainy 05.09.2017: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (data opublikuvannia: 28.09.2017).
2. Lapshyna, I., 2018. Doslidzhuemo zvuky movy – i vysnovky robyt hotovi [Explore the sounds of language and the conclusions are made by]. Teacher of primary school, 1, p.13-15.
3. Lukhtai, L.K., (2002). Nestandartnyi urok [Nonstandard lesson] Primary school, 3, p. 31-32.
4. Metodychni rekomendatsii shchodo vykladannia navchalnykh predmetiv u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh u 2017/2018 navchalnomu rotsi [Methodological recommendations for teaching subjects in general education schools in the 2017/2018 academic year]. (2017). Teacher of primary school, 9, (tab). p.1- 3.
5. Savchenko, O.Ia.,(2007) Metodyka chytannia u pochatkovykh klasakh: Posib. dlia vchytelia [Methods of reading in primary classes]: book for the teacher. K.: «Osvita».
6. Sukhomlynskyi, V. O.,(1977). Sertse viddaiu ditiam [I give my heart to children] V. Selected Works. In 5 t. K.: Rad. Shkola.
7. Pecherska, E., (1999). Uroky rizni ta nezvychni. [Lessons are different and unusual] Native school, 4, p. 62-65.

Авторами рассматривается проблема применения нестандартных уроков в практике работы начальной школы. Выяснено понятие «нестандартный урок», перечислены отдельные виды. Зацентовано внимание на современных подходах к учебе в начальной школе. Разделены понятия «интегрированный», «бинарный» уроки; рассмотрены признаки интегрированного урока. Приведены примеры интеграции на основе отдельной темы. Указано на эффективность применения презентаций к разным темам с украинского языка в начальной школе.

Ключевые слова: нестандартный урок, типы уроков, урок-путешествие, интегрированный урок, бинарный урок.

The authors consider the problem of the using of non-standard lessons in the practice of primary schools. The purpose of the article is clarifying the nature of non-standard lessons in primary school, clarifying the definition of features some of them. Methods of scientific research: observation, interviewing of teachers, studying of pedagogical experience in the process of pedagogical practice in primary school. On the basis of analysis of scientific literature formulated the urgency of studying this problem and novelty of the research. During the studying, clarified the concept of "unconventional lesson", lists certain types, defined the modern approaches to learning in primary school. Interviewing with primary school teachers showed that more than forty per cent of lessons are non-standard, including: lessons-journey, video tutorials, integrated, binary and others. In the practice of primary schools apply the lessons of communicative orientation: lessons-oral magazines, lessons-conversations, lessons-mediation, lessons-debates on the basis of the read text, lessons-press conference, lessons-steps. The attention is focused on modern approaches to teaching in primary school. Delineated the concept of «integrated», «binary lesson»; signs are considered for integrated lesson. Found the stages of preparation of binary lesson. Examples of integration based on separate topics. According to the authors, an important step in the preparation for such lesson is to define the objectives of the lesson: educational, developmental and educational objectives separately for each of the items that are integrated. Showed an example of an integrated lesson of the Ukrainian language and literary readings to the theme of «Treatment». Listed on effectiveness of presentations to various topics in primary school. Developed presentations for selected topics in the Ukrainian language. Investigated, that non-standard lesson encourages cognitive independence and creative activity and initiative in pupils. The training aimed at increasing their knowledge, forming the subject and the key competences needed in life skills.

Key words: nonstandard lesson, types of lessons, lesson-journey, integrated lesson, binary lesson, video tutorial.

УДК [378:37.011.3-051:78]:37.091.33-027.22

DOI: 10.31339/2413-3329-2018-1(7)-166-169

Човрій Маріанна Ярославівна,
аспірант,

Бурман Консуела Іванівна,

провідний концертмейстер,

Мукачівський державний університет, м. Мукачеве

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті обґрунтовано роль і місце педагогічної практики у професійному становленні майбутнього фахівця з музичного мистецтва. На підставі аналізу науково-педагогічної літератури визначено та уточнено сутність понять «практика», «педагогічна практика» та «професійна підготовка фахівців». Розглянуто проблему фахової підготовки студентів спеціальності «Музичне мистецтво» та «Середня освіта (Музичне мистецтво)», що безперечно пов'язано з проблемою набору абітурієнтів на мистецькі спеціальності. Наголошено на потребі розширення й оновлення засобів, форм і методів підготовки фахівців у галузі музичного мистецтва, а також підкреслено роль педагога ЗВО в системі професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів.

Ключові слова: практика, педагогічна практика, фахова підготовка, професійна підготовка фахівців, вчитель музичного мистецтва.

Постановка проблеми. В умовах сучасних реалій як ніколи гостро постає проблема професійної підготовки фахівців будь-якого профілю. Підвищене зростання попиту на висококваліфікованих спеціалістів посилює вимоги до якості професійної підготовки студентів ЗВО, чинить тиск на системи освіти та є сильним фактором їхніх змін та адаптацій.

Не викликає сумніву, що «майбутнє нації залежить саме від якості педагогічної освіти, опанованого вчителем обсягу знань, умінь і навичок, рівня сформованості творчих умінь і розвитку творчих здібностей...» [6, с. 2]. Звичайно, підготовка педагогічних кадрів, у тому числі і педагога мистецького фаху, повинна відповідати вимогам сьогодення. Відтак, у професійному вишколі майбутніх освітян зростає значимість педагогічної практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової, педагогічної та методичної літератури з означеної проблематики свідчить про те, що питання практичного компоненту професійної підготовки майбутніх освітян є предметом дослідження низки вчених, зокрема таких корифеїв вітчизняної педагогіки як Г. Ващенко, А. Макаренко, І. Огієнка, С. Рубінштейна, В. Сухомлинського, К. Ушинського тощо. У свою чергу теоретичні та методологічні засади підготовки майбутніх педагогів навчальних закладів висвітлювали Ю. Бабанський, Н. Кузьміна, В. Люлька, В. Сластьонін, В. Сидоренко, Н. Терентьєва, Д. Тхоржевський та інші. Місце й ролі педагогічної практики в системі професійної підготовки педагога присвячені праці С. Архангельського, В. Бондаря, С. Полянського, М. Приходько, В. Розова, Н. Тализіної. Висвітлення питань, пов'язаних з підготовкою майбутніх фахівців до практичної діяльності здійснене також у наукових розвідках А. Василюк, С. Гончаренко, Н. Горещької, Н. Демидчук, Л. Кацової, Л. Манчуленко, Л. Хомич, Н. Яковець та інших.

Найбільш значущими в контексті нашого дослідження є праці Г. Падалки та О. Щолокової, які акцентують увагу на тому,

що необхідною складовою забезпечення якісної методичної підготовки майбутнього вчителя музики є педагогічна практика [3, с. 22]. Важливе значення для даного наукового пошуку також складають праці Л. Арчажнікової, І. Боднарук, Т. Бодрової, А. Болгарського, В. Бриліної, Т. Горобець, Т. Єременко, Л. Ісаєвої, І. Найдьонова, Е. Печерської, І. П'ятиницької-Позднякової, А. Сидоренко та інших, які у своїх дослідженнях розглядають педагогічну практику як важливу складову практичної підготовки майбутніх фахівців з музичного мистецтва.

Однак, при такій високій зацікавленості науковцями проблематикою професійної підготовки майбутнього освітянина, зокрема, майбутнього педагога-музиканта, питання, що пов'язані з практичною підготовкою фахівців з музичного мистецтва до музично-виховної роботи в ДНЗ потребує подальшого ретельного вивчення. Особливо це стосується студентів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Мета статті: проаналізувати роль й місце педагогічної практики в професійній підготовці майбутніх фахівців з музичного мистецтва, а також конкретизувати такі поняття як «практика», «педагогічна практика», «професійна підготовка фахівців».

Результати дослідження. В умовах радикальних змін в освітній галузі особливого значення набуває якісна підготовка висококваліфікованого фахівця, професійно грамотного педагога, якому притаманні особистісна відповідальність за безперервний професійний розвиток та спроможність стрімко адаптуватися до швидкоплинних змін у професійній діяльності.

Забезпечити високий рівень професійної підготовки майбутнього фахівця з музичного мистецтва у сучасній системі вищої освіти України покликані музично-педагогічні факультети педагогічних університетів. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх педагогів-музикантів – це важкий, багатограний і довготривалий процес, який здійснюється протягом усього періоду